

Podmioty gospodarcze według rodzajów i miejsc prowadzenia działalności w 2012 roku

Badanie działalności gospodarczej przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób za rok 2012 dostarczyło informacji o 76 939 podmiotach¹. W zbiorowości tej dominowały przedsiębiorstwa małe o liczbie pracujących poniżej 50 osób (76,8% wobec 75,7% w roku 2011). Do grupy podmiotów średnich o liczbie pracujących od 50 do 249 osób należało 19,2% jednostek (w 2011 r. – 20,1%). Najmniej liczną grupę, podobnie jak w roku 2011, stanowiły przedsiębiorstwa duże o liczbie pracujących powyżej 249 osób (4% ogólnej liczby przedsiębiorstw).

Biorąc pod uwagę podstawowy rodzaj działalności prowadzonej przez przedsiębiorstwo, w badanej zbiorowości 76 939 podmiotów najwięcej było jednostek z sekcji C – *Przetwórstwo przemysłowe* (29,3%), sekcji G – *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (26,9%) oraz sekcji F – *Budownictwo* (13,2%). Większość badanych jednostek prowadziła jeden rodzaj działalności. Jednorodny charakter działalności analizowany na poziomie klasy PKD wykazało 59,0% badanych przedsiębiorstw (w 2011 r. – 57,5%). Spośród podmiotów prowadzących działalność niejednorodną, prowadzenie 2-3 rodzajów działalności zadeklarowało 30,7% przedsiębiorstw, 4-5 rodzajów – 6,4%, 6-8 rodzajów – 2,7%, powyżej 8 – 1,2%.

Według stanu w dniu 31 XII 2012 r. w 76 939 przedsiębiorstwach, które wzięły udział w badaniu było 5 336 982 osoby pracujące (rok wcześniej w 74 870 przedsiębiorstwach – 5 382 687 osób). W podmiotach małych (do 49 pracujących) pracowało 22,2% ogólnej liczby pracujących, w firmach średnich (50 – 249 osób pracujących) – 28,7%, w dużych (powyżej 250

---

¹ Roczną ankietę przedsiębiorstwa SP zobowiązane były wypełnić podmioty o liczbie pracujących (wg stanu na koniec roku) 10 i więcej osób, prowadzące podstawową działalność gospodarczą zaklasyfikowaną wg PKD 2007 do sekcji: A (dz.03), od B do I, J (z wyłączeniem instytucji kultury posiadających osobowość prawną), L, M, N, P (z wyłączeniem szkolnictwa wyższego), Q (z wyłączeniem samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej), R (z wyłączeniem instytucji kultury posiadających osobowość prawną), S. Badaniem nie były objęte państwowe jednostki organizacyjne.

osób pracujących) – 49,1%. Blisko 60% ogółu stanowili pracujący w przetwórstwie przemysłowym oraz handlu (odpowiednio 36,5% i 20,1%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego zatrudnionego w 2012 r. wyniosło 3 696 zł, co oznacza wzrost o 3,3% w stosunku do roku ubiegłego. W przedsiębiorstwach średnich kształtowało się ono poniżej średniej (3 448 zł), w dużych powyżej (4 178 zł). Zdecydowanie najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto zanotowano w firmach działających w sekcjach J – *Informacja i komunikacja* (6 472 zł) oraz B – *Górnictwo i wydobywanie* (6 420 zł), najniższe zaś w jednostkach sekcji N – *Działalność w zakresie usług administrowania* (2 497 zł) oraz I – *Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi* (2 559 zł). W skali roku zaobserwowano wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto we wszystkich badanych sekcjach, z wyjątkiem sekcji B – *Górnictwo i wydobywanie*, gdzie zanotowano spadek o 4,3%.

W roku 2012 badane przedsiębiorstwa osiągnęły 2 837 867 mln zł przychodów ze sprzedaży produktów i towarów, co oznacza 3,8 % wzrostu w skali roku. Ponad połowę (55,3%) stanowiły przychody przedsiębiorstw dużych (powyżej 249 pracujących), a 1/5 – przedsiębiorstw małych. Największą część przychodów ogółem wypracowały przedsiębiorstwa prowadzące działalność z zakresu sekcji C – *Przetwórstwo przemysłowe* (37,0%) i G – *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych* (33,8%). Przychody przedsiębiorstw prowadzących jeden rodzaj działalności stanowiły ponad 20% ogólnej wartości przychodów ze sprzedaży produktów i towarów. Największą część przychodów (ponad 40%) uzyskanych przez jednostki o niejednorodnym charakterze produkcji osiągnęły podmioty prowadzące 2-3 rodzaje działalności.

Nakłady inwestycyjne na nowe obiekty majątkowe poniesione przez ogół badanych podmiotów wyniosły 116 452 mln zł (w 2011 r. – 119 427 mln zł). Udziały przedsiębiorstw poszczególnych klas wielkości w ogólnych nakładach poniesionych przez badaną zbiorowość wyniosły odpowiednio: dla podmiotów dużych 64,2%, średnich – 24,2% i małych – 11,6%. Największy udział w inwestycjach miały przedsiębiorstwa działające w sekcji C – *Przetwórstwo przemysłowe* (31,9% ogółu nakładów badanej zbiorowości) oraz sekcji D – *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę* (15,5%).

Wartość brutto środków trwałych według stanu w dniu 31 XII 2012 r. w przedsiębiorstwach objętych badaniem wyniosła 1 480 486 mln zł (rok wcześniej – 1 411 816 mln zł).

W roku 2012 rozpoczęły działalność 2 294 przedsiębiorstwa.² Ponad 80% z nich to podmioty małe (o liczbie pracujących do 49 osób), a 3% to jednostki duże (o liczbie pracujących powyżej 249 osób). Blisko połowa nowych podmiotów zadeklarowała prowadzenie działalności handlowej i przemysłowej (odpowiednio: 26,6% i 21,9% ogółu jednostek nowopowstałych).

---

² Za datę rozpoczęcia działalności przyjęto datę wystawienia pierwszej faktury lub datę rejestracji firmy.

W roku 2012, najwięcej podmiotów spośród 76 939 objętych badaniem (według siedziby zarządu) prowadziło działalność na terenie województwa: *mazowieckiego* – 12 278 jednostek (tj. 16,0% ogółu) oraz *śląskiego* – 10 420 jednostek (tj. 13,5% ogółu), najmniej zaś na terenie województwa *podlaskiego* – 1 774 jednostki (tj. 2,3% ogółu) oraz *opolskiego* – 1 743 jednostki (tj. 2,3% ogółu). We wszystkich wspomnianych wyżej województwach największy udział miały przedsiębiorstwa o liczbie pracujących do 49 osób, które stanowiły od 73,5% do 77,9% ogółu podmiotów w wymienionych lokalizacjach. Podmioty mające siedzibę na terenie województwa mazowieckiego i śląskiego osiągnęły łącznie 44,5% przychodów ze sprzedaży produktów i towarów uzyskanych przez ogół badanych przedsiębiorstw, z czego jednostki z województwa mazowieckiego – 32,2%. Łączne przychody jednostek działających na terenie województwa podlaskiego i opolskiego wyniosły 3%. Zatrudnienie w województwie mazowieckim i śląskim kształtowało się na poziomie 38,0% ogólnej liczby zatrudnionych, a w województwach podlaskim i opolskim – na poziomie 1,7%.

Przedsiębiorstwa objęte badaniem prowadziły działalność w 155 119 jednostkach lokalnych, w tym w 45 432 sklepach stanowiących samodzielne jednostki lokalne (w 2011 r. 74 870 podmiotów wykazało działalność w 154 457 jednostkach lokalnych, w tym w 45 632 sklepach). Spośród wszystkich jednostek lokalnych 197 znajdowało się poza granicami kraju. Według stanu na 31 XII 2012 r. pracowało w nich 21 470 osób.

Działalność zlokalizowaną w jednym miejscu prowadziło 67 180 przedsiębiorstw, tj. 87,3% ogółu badanych podmiotów (w 2011 r. – 86,5%). Analizując poszczególne sekcje PKD zaobserwowano, że były to głównie podmioty z sekcji P – *Edukacja* (95,9% firm w tym obszarze działalności), F – *Budownictwo* (95,1%) oraz M – *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* (93,7%).

W 2012 r. 94% przedsiębiorstw małych (do 49 pracujących) wskazało na prowadzenie działalności wyłącznie w jednym miejscu. Posiadanie od 1 do 30 jednostek lokalnych deklarowało 91,8% podmiotów dużych (powyżej 249 pracujących).

Najliczniejszą grupą spośród przedsiębiorstw działających w różnych lokalizacjach były podmioty posiadające od 2 do 5 jednostek lokalnych (8,2% ogółu badanych firm). Odsetek firm wykazujących 6 i więcej jednostek lokalnych stanowił 4,5%.

Blisko 60% jednostek lokalnych (podobnie jak w roku 2011) prowadziło jeden rodzaj działalności na poziomie klasy PKD. Pozostałe jednostki prowadziły działalność zróżnicowaną, przy czym najczęściej 2-3 rodzaje działalności.

Wyniki badania będą szerzej prezentowane w publikacji „Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2012 r.”, która zostanie opublikowana na stronie internetowej GUS www.stat.gov.pl.

Tablica 1. Podstawowe dane o przedsiębiorstwach według podstawowego rodzaju prowadzonej

działalności w 2012 r.

Sekcje PKD a – rok 2012 b – rok 2011 = 100%	Liczba przedsiębiorstw	Liczba jednostek lokalnych	Pracujący w tys. stan na 31XII	Wynagrodzenia brutto	Przychody ze sprzedaży produktów i towarów	Nakłady na inwestycje ogółem	Wartość brutto środków trwałych stan na 31XII	
								w mln zł
Ogółem	a	76939	155119	5337	228993	2837867	116452	1480486
	b	102,8	100,4	99,1	103,1	103,8	97,5	104,9
A dz.03 – Rybactwo	a	54	73	1	42	305	21	463
	b	101,9	102,8	100,0	110,5	169,4	175,0	163,6
B – Górnictwo i wydobywanie	a	376	759	169	13078	61091	7563	64471
	b	105,0	100,7	99,5	96,6	100,5	121,9	110,2
C – Przetwórstwo przemysłowe	a	22559	36624	1950	79055	1049768	37112	507488
	b	101,6	101,4	99,5	103,8	104,5	96,1	106,0
D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w ener.elekt.,gaz, parę wodną	a	490	1374	140	10231	200395	18079	227147
	b	100,6	93,0	93,5	101,0	110,1	104,6	104,8
E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami	a	1489	2699	110	4681	28336	5571	78180
	b	105,3	100,9	100,5	104,3	102,7	98,3	109,2
F – Budownictwo	a	10185	11312	413	18025	158431	3902	44037
	b	101,0	100,3	93,5	97,4	88,5	63,4	102,2
G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa poj. samochodowych	a	20657	70376	1072	39935	959879	14378	144276
	b	102,9	99,0	100,0	103,9	104,4	102,6	107,1
H – Transport i gospodarka magazynowa	a	4372	6320	459	18778	118016	12944	125048
	b	110,2	108,1	100,3	104,4	106,9	100,8	107,4
I – Działalność zw.z zakwaterow. i usługami gastronomicznymi	a	2494	4678	101	2777	14650	1369	22608
	b	101,1	102,4	96,1	102,6	101,5	87,2	100,4
J – Informacja i komunikacja	a	1941	3172	171	12944	92995	6421	102873
	b	106,4	103,3	103,7	106,7	104,3	91,4	101,9
L – Działalność zw. z obsługą rynku nieruchomości	a	2113	2975	92	4209	31167	2643	116876
	b	100,2	100,1	98,3	103,5	105,2	79,0	100,1
M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	a	3644	4426	165	10076	50785	2208	12767
	b	105,1	102,5	105,0	107,0	110,7	120,1	62,9
N – Działalność w zakresie usług administrowania	a	2612	4218	317	8847	36299	2512	16719
	b	109,9	102,0	96,6	101,9	101,2	87,4	106,3
P – Edukacja	a	800	1002	19	601	2186	106	949
	b	94,7	95,8	103,2	104,3	102,3	141,3	115,9
Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	a	2337	3181	122	4374	16772	1098	10586
	b	97,9	99,1	102,8	104,8	111,1	84,1	117,1
R – Działalność zw. z kulturą, rozrywką	a	309	1111	17	683	13485	336	4420
	b	117,5	110,2	99,5	114,9	101,4	80,2	106,6
S – Pozostała działalność usługowa	a	507	819	19	658	3300	183	1571
	b	104,8	104,1	107,8	121,2	120,5	105,2	108,1

Tablica 2. Przychody ze sprzedaży po uwzględnieniu rzeczywistego rodzaju prowadzonej działalności według klas wielkości przedsiębiorstwa oraz sekcji PKD w 2012 r.

Sekcje PKD	Jedn. miary	Ogółem	z tego przedsiębiorstwa o liczbie pracujących				
			do 49*	50 - 99	100 - 249	250 - 499	500 i więcej
Ogółem	mln zł	2837867	538150	302093	427225	408867	1161531
	%	100	18,96	10,65	15,05	14,41	40,93
A – Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo, Rybactwo	mln zł	1842	619	137	207	189	690
	%	100	33,60	7,44	11,24	10,26	37,46
B – Górnictwo i wydobywanie	mln zł	40075	1586	1331	2450	2138	32570
	%	100	3,96	3,32	6,11	5,33	81,27
C – Przetwórstwo przemysłowe	mln zł	936611	83939	69465	143795	140673	498739
	%	100	8,96	7,42	15,35	15,02	53,25
D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz., gaz	mln zł	192504	17203	7781	16887	41704	108929
	%	100	8,94	4,04	8,77	21,66	56,59
E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami	mln zł	24109	4250	4362	6585	3320	5591
	%	100	17,63	18,09	27,31	13,77	23,19
F – Budownictwo	mln zł	155123	48851	22005	28439	17513	38315
	%	100	31,49	14,19	18,33	11,29	24,70
G – Handel hurt. i detal.; naprawa pojazdów samochod.	mln zł	1094432	292883	152851	164805	159156	324737
	%	100	26,76	13,97	15,06	14,54	29,67
H – Transport i gospodarka magazynowa	mln zł	112778	26346	12591	15432	12460	45948
	%	100	23,36	11,16	13,68	11,05	40,74
I – Działalność zw.z zakwaterow. i usługami gastronomicznymi	mln zł	15563	5736	1871	2372	1446	4138
	%	100	36,86	12,02	15,24	9,29	26,59
J – Informacja i komunikacja	mln zł	85404	9689	5502	8830	8178	53205
	%	100	11,34	6,44	10,34	9,58	62,30
L – Działalność zw. z obsługą rynku nieruchomości	mln zł	36268	12639	7872	8643	3926	3188
	%	100	34,85	21,71	23,83	10,82	8,79
M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	mln zł	59924	14274	7835	12134	7765	17915
	%	100	23,82	13,07	20,25	12,96	29,90
N – Działalność w zakresie usług administrowania	mln zł	42537	7781	4828	9195	5826	14908
	%	100	18,29	11,35	21,62	13,70	35,05
P – Edukacja	mln zł	2264	1463	288	336	138	38
	%	100	64,62	12,72	14,84	6,10	1,68
Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	mln zł	16786	5474	1639	3162	2313	4198
	%	100	32,61	9,76	18,84	13,78	25,01
R – Działalność zw. z kulturą, rozrywką i rekreacją	mln zł	13267	1960	1320	2790	1047	6150
	%	100	14,77	9,95	21,03	7,89	46,36
S – Pozostała działalność usługowa	mln zł	4039	1095	288	784	726	1146
	%	100	27,11	7,13	19,41	17,97	28,37
Pozostałe sekcje	mln zł	4341	2363	126	380	348	1124
	%	100	54,43	2,90	8,75	8,02	25,89

Tablica 3. Przedsiębiorstwa według liczby jednostek lokalnych i klas wielkości w 2012 r.

Przedsiębiorstwa wg klas wielkości	Liczba jednostek lokalnych					
	1	2-10	11-30	31-50	pow. 50	razem
do 49 pracujących *	55294	3461	320	3	3	59081
50 - 249 pracujących	10275	3578	785	89	20	14747
250 i więcej pracujących	1611	984	261	93	162	3111
Ogółem	67180	8023	1366	185	185	76939

Tablica 4. Zatrudnienie w przedsiębiorstwach według liczby jednostek lokalnych na poziomie klas wielkości przedsiębiorstw w 2012 r.

* Ze względu na zmiany organizacyjne część przedsiębiorstw w tym przedziale wykazała mniej niż 9 osób pracujących na koniec okresu sprawozdawczego

Wyszczególnienie	Ogółem	Liczba jednostek lokalnych				
		1	2-10	11-30	31-50	pow.50
Ogółem						
1. Liczba przedsiębiorstw	76939	67180	8023	1366	185	185
2. Zatrudnienie w tys.	5163	2954	1197	501	107	404
3. Struktura w %	100	57,2	23,2	9,7	2,1	7,8
do 49 pracujących						
1. Liczba przedsiębiorstw	59081	55294	3461	320	3	3
2. Zatrudnienie w tys.	1119	999	109	11	x	x
3. Struktura w %	100	89,3	9,7	1,0	x	x
50 - 249 pracujących						
1. Liczba przedsiębiorstw	14747	10275	3578	785	89	20
2. Zatrudnienie w tys.	1493	1009	380	87	14	3
3. Struktura w %	100	67,5	25,5	5,8	1,0	0,2
250 i więcej pracujących						
1. Liczba przedsiębiorstw	3111	1611	984	261	93	162
2. Zatrudnienie w tys.	2551	947	708	403	92	401
3. Struktura w %	100	37,1	27,7	15,8	3,6	15,7

**Wykres 1. Jednostki lokalne produkcyjne według liczby prowadzonych działalności w 2012 r. (bez sklepów i działalności poza RP).
Dotyczy przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 100 osób.**

